

DOOR KIM NOACH

Emile Roemer ontpopt zich als een natte droom voor Heerlense citymarketeers. Met een enthousiast promotiepraatje in de goed bekeken KRO/NCRV-talkshow 'Laat op Een' prijst de waarnemend burgemeester van Heerlen afgelopen vrijdagavond theaterfestival Cultura Nova op nationale televisie. „In het hele land kennen mensen het Oerol-festival, maar Cultura Nova niet. Terwijl dat nog groter is. (...) Als je zegt dat je in Heerlen burgemeester bent, komen mensen altijd met het beeld van de stad van twintig jaar geleden. Druugsproblematiek, krimp en grote armoede. Natuurlijk zijn er nog behoorlijk wat uitdagingen, maar Heerlen is enorm levendig. Mensen hebben daar geen flauw benul van.”

Natuurlijk is Cultura Nova-directeur Rocco Malherbe blij met zo'n ambassadeur als Roemer. De sympathieke Brabander schroomt niet om zijn landelijke netwerk in te zetten om de stad Heerlen op alle mogelijke manieren te promoten. „Meer landelijke waardering is mooi en ook dat mensen erkennen dat we een serieus festival zijn. Maar het is niet zo dat ik nu zit te wachten op bussen vol bezoekers uit de Randstad. Voorstellingen lopen vol, we hebben dit jaar weer meer bezoekers dan vorig jaar. (In 2017 noteerde het festival 63.000 bezoekers). Ons publiek zit hier: in Limburg met een uitstraling naar de Euregio, Aken en Luik.”

Uitdaging

Groei van bezoekersaantallen, voorstellingen of grotere producties is geen doel op zich voor Malherbe en zijn team. De uitdaging zit wél in het coproduceren, een weg die het Heerlense festival een kleine tien jaar geleden insloeg. Dit jaar waren daar bijvoorbeeld toneelvoorstelling Emma en opera Carmina Burana. Twee voorstellingen die dit jaar absoluut een top 3 notering verdienen. Zowel inhoudelijk als in omvang. Beide voorstellingen waren voor de start van het festival uitverkocht, een noviteit voor Cultura Nova. Achtduizend toeschouwers zagen in de Heerlense zandgroeve van de firma Beaujean hoe het Spaanse gezelschap La Fura del Baus samen met philharmonie zuidnederland Carl Orff's Carmina proostten op het leven.

Een paar kilometer verderop, in de leegstaande fabriekshal in Brunssum, speelden en zongen acteurs van Toneelgroep Maastricht samen met medewerkers van Emma Safety Shoes (de eerste sociale werkplaats van Nederland die voortkwam uit de mijn Emma) de sterren van de hemel. Tien avonden op rij, ruim drieduizend bezoekers zagen het en genoten.

Kruisbestuiving

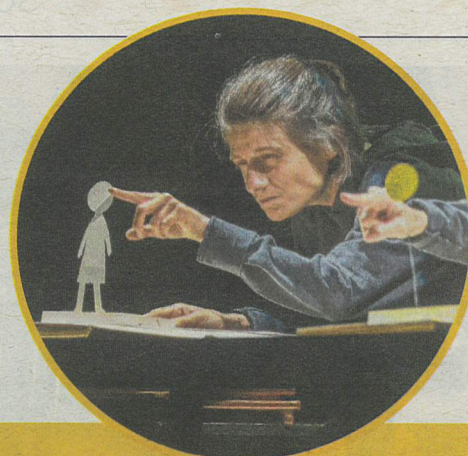
Met Cultura Nova als spin in het web om internatio-

Snuiven, slikken en genieten

Met ruim 65.000 bezoekers die de afgelopen tien dagen een van de 250 voorstellingen bezochten, noteert theaterfestival Cultura Nova een nieuw record. Tel daarbij op dat coproducties Emma en Carmina Burana vooraf uitverkocht waren en je kan stellen dat de 28ste editie een klinkend succes is.

FOTO'S LIJC LODDER

nale spelers zoals La Fura del Baus te linken aan nationale partijen als de philharmonie zuidnederland. Of in het geval van Emma lokale verenigingen zoals fanfare Harpe Davids Brunssum samen op de planken staat met Toneelgroep Maastricht. En de fanfare daarmee een seizoenopening van jewelste krijgt. „Tien avonden spelen en daarmee drieduizend mensen bereiken? Emma is onbetaalbare promotie voor de vereniging”, vertelt dirigent Ron Daelemans. „Het leuke is: regisseur Servé Hermans van de Toneelgroep laat je meedenken en werken aan de voorstelling, dat is te gek. Je leert ervan.” Precies die kruisbestuiving is wat Cultura Nova voor ogen heeft met coproduceren. Op grote schaal zoals de partnerschap die het Heerlense festival heeft met negen andere Europese (cultuur)festivals tot kleine lokale producties. Malherbe: „Wat ik ook belangrijk vind, is dat ook kleine ‘broze’ projecten zoals De

Kopsalon ruim over de achthonderd bezoekers getrokken heeft, hier in de caravan op het theaterplein. Zo'n project biedt nadrukkelijk een rol aan Heerlenaren. Van wijk naar wereld, dat is het lijntje dat we willen zijn.” Cultuur snuiven, soms even emoties wegslikken en verder genieten.

Kweekvijver

Een andere functie die het festival enkele jaren geleden op zich heeft genomen, is een kweekvijver voor (jong) talent. Met sparringpartner Via Zuid - talentenmakelaar - waren deze editie onder anderen jonge dansers, performers en theatermakers te zien die - om in de woorden van Malherbe te spreken - broze voorstellingen maken. Geen grote uitverkochte zalen of massa's mensen te bekennen hier, want het zijn voorstellingen die wellicht meer fantasie en aandacht van het publiek vergen dan de grote gratis toegankelijke opening- en afsluitende spektakelshows (waarbij het metershoge ballondier en 'huismonster' Godzilla inmiddels een vertrouwd gezicht is). In deze kweekvijver viel dit jaar de voorstelling 'Wil je een snoepje' van schrijfster Annet Bremen op. Via Zuid heeft in het Cultuurhuis Heerlen een broedplaats waar aanstormende makers zoals Bremen hun werk kunnen testen. 'Wil je een snoepje' (een kindervoorstelling vanaf 10 jaar over kinderlokkers) is in de versie zoals 'ie gespeeld is op Cultura Nova verre van klaar. Het publiek mag na afloop onder leiding van theatermaker en gespreksleider Nina Willems reageren. Een nieuwe rol voor het publiek. Van observerende toeschouwer naar actief participant. Interessant deze nieuwe generatie theatermakers.

Toekomst

„Wat wij terugkrijgen van theatergezelschappen en makers is dat hier een gretig publiek te vinden is, dat moeite doet om mee te denken. Makers komen graag naar hier. Dat maakt me trots en geeft me een goed gevoel over de regio”, zegt Malherbe. Volgens de Cultura Nova-directeur is dat mede te danken aan de stad en de omliggende regio die al jaren bewust investeert in cultuur. Laat onverlet dat er nog veel werk aan de winkel is. „Hangen aan subsidies alleen, is er in de culturele sector al jaren niet meer bij. Je moet veel meer de boer op en regionale bedrijven en ondernemers erbij halen om de 'risicopot' van reserves af te dekken. Dat is nodig om voor komend jaar (hoewel dat nog onzeker is) maar zeker voor ons jubileumjaar in 2020 een opening neer te zetten die we zelf coproduceren. Dat is ons streven.” Wordt het dan wéér een circus of een luchtfigurenspektakel? Feit is dat er maar weinig internationale gezelschappen zijn die 20.000 mensen tijdens een opening kunnen vermaken. Een kniesoor die daar volgend jaar over valt.

